

Thi medens Forholdet efter § 18, saaledes som ærede Medlemmer har hørt, er det, at Retten paa Grundlag af samtlige foreliggende Omstændigheder, derunder Lægeerklæring, der naturligvis her altid vil spille en meget betydningsfuld Rolle, kan afgøre, om Straf er formaalstjenlig, foreslaar den højtærede Minister i § 17, at alle Handlinger, der foretages af Personer, „der ifølge Erklæring af Retslægeraadet eller en af Justitsministeren dertil autoriseret Læge er lidende af Sindssygdом eller udpræget Aandssvaghed eller i Gerningens Øjeblik har været i en Tilstand, som ganske maa ligestilles med Sindssygdом, straffes ikke“. Efter § 17 har Retten altsaa ingen Adgang til at skønne over, om Straf er formaalstjenlig, og det, skønt den højtærede Minister, og sikkert med Rette, i Fredags udtalte, at Begrebet Sindssygdом undergaar en vis Forandring med de vekslende Tider, og tillige udtalte, at der mellem de forskellige Læger kunde være Uenighed om Definitionen af Sindssygdомsbegrebet, og skønt Forholdet er det, at § 17 ikke blot omfatter Personer, der lider af den egentlige Sindssygdом — jeg mener vedblivende, at der, hvis man vil gaa ud fra den højtærede Ministers Forslag, foran Ordet „Sindssygdом“ i § 17 burde indskydes „egentlig“ —, men ogsaa saadanne Personer, der har været i en Tilstand, som ganske maa ligestilles med Sindssygdом. Men naar man tager ind under § 17 ikke blot den egentlige Sindssygdом, men ogsaa den Tilstand, der ganske maa ligestilles med Sindssygdом, er der ikke nogen skarp Grænse mellem de Tilfælde, der falder ind under § 17, og de Tilfælde, der falder ind under § 18, og derfor — og det var det, der var det afgørende i mine Bemærkninger i saa Henseende — er det inkonsekvent og principielt urigtigt, at den højtærede Minister gør denne skarpe principielle Forskel mellem de Personer, der falder ind under § 17, og de Personer, der falder ind under § 18. Det, jeg hævder, er, at ligesom den højtærede Minister i § 18 med Rette har foreslaaet, at det skulde være Domstolene, der paa Grundlag af samtlige foreliggende Omstændigheder, derunder Lægeerklæring, afgør, om Straf er formaalstjenlig, paa samme Maade bør det for de Personers Vedkommende, der falder ind under § 17, være Domstolene, der paa Grundlag af samtlige foreliggende Omstændigheder, derunder Lægeerklæring, afgør, om Straf er formaalstjenlig. Den Sondring, den højtærede Minister i saa Henseende har opstillet, kan jeg ikke anerkende, den er ikke begrundet. Det var det, der var

Hovedsagen i de Bemærkninger, jeg fremsatte forleden, og ud fra hvilke jeg konkluderede derhen, at Tilregnelighedsspørgsmaalet efter min Mening maa løses saadan, at det bliver Domstolene, der paa Grundlag af samtlige foreliggende Omstændigheder, derunder Lægeerklæring, faar Adgang til at afgøre, om Straf er formaalstjenlig. Om den nærmere Formulering heraf, har jeg tidligere sagt, kan der jo forhandles i Udvalget.

Med Hensyn til det andet Spørgsmaal, Forholdet mellem Administration og Domstole, udtalte den højtærede Minister paa nærmere angiven Foranledning, at han havde den Ære at kende Oplysningstidens Filosofer. Han præsenterede os i saa Henseende for et Udvalg — jeg tror, den højtærede Minister foruden Montesquieu nævnte Diderot, d'Alémbert, Voltaire og Rousseau. Jeg skal erkende, at det var en smuk Række Navne, den højtærede Justitsminister i saa Henseende præsenterede os for. Det bragte mig til at tænke paa en anden dansk Minister, om hvem det vides; at han ogsaa har studeret Oplysningstidens Filosofer, nemlig Statsminister Henrik Stampe. Han var kommet til et noget andet Resultat af disse Studier end den højtærede Justitsminister. Han var kommet til det Resultat, at det er af den mest afgørende Betydning for Borgerfriheden, Borgersikkerheden, for Borgernes Betyngelse, at Administrationen ikke blander sig i Domstolsspørgsmaal. Gang paa Gang kommer han i sine Skrifter, i sine berømte Erklæringer, tilbage til Vendinger, der lyder omtrent saaledes: Kongens Ministre bør ikke befatte sig med at dømme. Under Forhandlingerne om, hvorvidt det bør være Administrationen eller Domstolene, som bør have Adgang til at træffe Bestemmelser om Forandringer under Sikkerhedsforvaring, under Anbringelse i Ungdomsfængsel eller Arbejdshus, har den højtærede Minister flere Gange saa varmt paaberaabt sig Hensynet til Bevarelsen af Kongens Benaadningsret, at han vil undskyldte mig Udtrykket: Kongens Ministre. Henrik Stampe siger altsaa, at Kongens Ministre bør ikke befatte sig med at dømme. Det er efter min Opfattelse en Sætning, som er af den allerstørste Betydning, den Sætning, Henrik Stampe saaledes i en vis Modsætning til den højtærede Justitsminister har faaet ud som Resultat af sine Studier af Oplysningstidens Filosofi. Thi hvis vi ser paa det Spørgsmaal, som her er omtvistet, Spørgsmaalet om Ophævelse eller Forandring af Foranstaltninger, der er truffet under Udtaaelse af Ungdoms-